

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele na vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse sto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od piterostopno petit-vrste po 12 h., če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knadlovi ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nemška politična moral.

Že dobrih trideset let traja na Koroškem boj za slovensko šolo in tudi na Štajerskem že poskušajo Nemci, da bi ljudska šola služila njihovim raznarovalnim namenom, katerim pripravlja »schulverein« tla. Ljudska šola, kakršno imajo koroški Slovenci, ima ta edini namen, naše slovenske otroke ponemčiti in iz njih napraviti uskoke, ki naj so potem glavni zatirali slovenstva.

Letos se je v poslanski zbornici o koroških šolskih razmerah vložila obširna interpelacija. Nemci so hiteli, odgovoriti s protiinterpelacijo, v kateri trde, da je Slovencem na Koroškem namenjeno šolstvo vzorno in da je slovensko prebivalstvo s tem šolstvom zadovoljno. Za označenje te protiinterpelacije imamo na razpolaganje samo besedo: nesramnost!

Res, da je na Koroškem še dosti slovenskih staršev, ki so tako kratkovidni, da ne zapazijo globokega prepada, ki preži tik pred njimi, in da ravnodušno pošiljajo svoje otroke v te šole, kjer se jim trga iz ust materinski jezik, ljubezen do materinskega jezika iz srca, ali največ jih je takih, ki delajo to, ker morajo, kjer jih zakon sili izročati svojo deco tem šolam. Tako v prvem razredu teh šol se vstopa otrokom v glavo blažena in edino zvezličavna nemščina. Predno se je učencu umrazil, vbjajo se mu v glavo predmeti v tujem jeziku, katerih ne razume prav nič, in posledica tega je, da ostane otrokov razum omejen, kot je bil še pred prvim šolskim letom, in ker se še izven šole deluje v smislu te nesrečne šole, sledi naravno, da otroci ne znajo svojega materinskega jezika, ker se ga niso učili, tujega pa zato ne, ker ne razumejo, česa se uče. Po dokončanih letih pridejo iz šole in nimajo niti trchice omike, tista omike, katero da judska šola tudi najbolj zanikernemu

učencu, ako se poučuje v materinskem jeziku. Koroške ljudske šole niso torej za slovenske otroke nobene šole v pravem pomenu besede, ampak zavodi, kjer se tepta sloveški razum, sloveška pamet, kjer se otrokom jemlje njegov najlepši dar, najlepše zmožnosti, ki bi se sicer najlepše razvile.

Nemško nacionalno časopisje in omenjena nemška interpelacija predstavljajo kajpak te ničvredne šole kot najboljše šole in jim poje slavo, češ, da ni večje dobrote za Slovence, kot je ta, da se navzamejo že v zgodnji mladosti nemške kulture, tiste kulture, ki ima namen in cilj, grabežljivo stegovati svoje kremlje povsem, kar ni njenega, in zatirati narodnosti svojih sosedov.

Pa poglejmo te poštenjake nekoliko bolj!

Na Hrvatskem in v Slavoniji se je tekom časa naselilo mnogo nemških naseljencev, ker Nemcem diši zlasti slovenska zemlja. Tam so si ustanovili svoja šolska poslopja, vzelci pa hrvatske učitelje, ker svojih niso imeli. Ti hrvatski učitelji so v prvem razredu poučevali hrvatsko in nemško, pozneje pa je bil učni jezik izključno hrvatski.

S tem pa se je nemškim naseljnikom storila vnebovijoča krivica, in nemški časopisi, pred vsem »Tagespošte«, vpijejo, da mora biti konec takim razmeram, ker so skrajno krivične Nemcem, ki so se naselili v tujih deželih, ki bi jim moralia takoj dati nemških učiteljev, da bi jim vzgojevali njih otroke v njihovem materinskem jeziku. Šole Nemcev na Hrvatskem imenuje »Tagespošte« »Verdumungsanstalten«.

Kako naj pa imenujemo mi koroške in deloma tudi spodnještajerske šole? Gotovo pač z veliko večjo pravico »Verdumungsanstalten«, ker tukaj se sistematično koj od spočetka zatira vse, kar je slovensko.

vsega, kajti ona je bila popotovala v tistih dnevih, ko se je sama omožila, in v veseljem in bruskostjo v srcu se je spominjala vseh tistih krajev, ki si jih ni ogledala, čeprav jih je bila obiskala; ali Mira je tako dejala in mama je rekla: »Da.«

Janez Marela je stal topo poleg svoje zaročenke in niti trenil ni z očesom in je dejal: »Da.«

Prihajal je Janez Marela vsak dan v mraku k Miri, prinesel ji je šopek in ji poljubil roko. Mira ga je zavedel, na kak lahak in nepričakovani način je prišel do svoje ljubljene Mire. Najrajsi bi bil takoj odšel pit, da času primerno proslavi častitljivi dogodek. Tako pa se je premagal in samo pomislil vnovič, kako slab je na svetu uravnano, ko imajo baš teprvi največjo srečo, med katere šteci si je dovoljeval tudi samega sebe.

Miri ni ugajalo, da bi predolgo odlašali s poroko, krepko je zastavila vse svoje šibke moči, da se priprave čimprej izvrše; izbrala je z Janezom okusno pohištvo za njiju stanovanje in odložila, da ne potujeta nikamor, »zakaj iz zdravstvenih ozirov,« je pojasnila svoji materi, »je najboljše, da ostaneva lepo doma po poroki.«

Nad poslopjem se je že bleščal v zlatih črkah napis: J. Marela & sin, sinu pa je prihajala vedno češče misel, da ni storil prav, ko je zasnubil Mizo.

To ima zdaj! Delati mora in

Nemci so na Hrvatskem torej v tuji državi, v katero so se priklitali s trebuhom za kruhom, veliko na boljšem, kakor Slovenci na Koroškem in Štajerskem na svoji rodni zemlji.

Tu se vidi kakšni so naši nemški sosedje in kaka je njih politična moral. Sistem glede šolstva tujih naseljencev med Hrvati obsojajo najstrožje, na drugi strani pa ne morejo dobiti prehvaliti šolskih razmer Slovencev na Koroškem in Spodnjem Štajerskem. Lepi sosedje, pravični in dosledni!

Citirana izpoved »Tagespošte« je klasična priča kako na rodno-politično hudo delstvo so za koroške Slovence namenjene šole, da ti zavodi sploh ne zaslужijo imena šol, marveč le ime »Verdumungsanstalten.« To najodgovore slovenski poslanci na nesramno interpelacijo nemških nacionalcev.

Iz kmetijsko-kemičnega gospodarstva.

Spisal ing. chem. J. Turk.

II.

Naš kmetovalec čuti in uvideva torej potrebo umetnih (pomožnih) gnojil in se jih tudi poslužuje v svojem gospodarstvu; ni pa še na jasnen glede njih uporabe in učinkov. To pa je poglaviti vzrok, da uspehi z umetnimi gnojili niso vselej taki, kakor bi bilo želite, in da je že marsikateri naših poljedelcev žel po umetnem gnojenju neuspehe. — Kaj pomaga, ako trosimo po poljih in travnikih rastline hranične snove, katerih je itak dovolj v zemlji ali pa celo preveč v razmerju z drugimi, na katerih gladujejo rastline, ker jih nedostaja v dotičnih tleh. Tako n. pr. ne more dvigniti rodovitnosti zemlje gnojitev s kalijevimi gnojili, kjer je kalija dovolj in nedostaja fosforove kislino ali pa s fosforovo kislino, kjer trpe rastline

na nedostatu kalija in dušika v zemljiji, ampak jo lishko izdatno poslabša. S tem namreč, da se posluži ena rastlinskih hranilnih snovi, katere je v razmerju z drugimi dovolj v zemljiji, pospeši se poraba drugih v zemljiji v premali množini se nahajajočih rastlinskih snovi, in vsled tega se lishko zgodi, da zemlja popolnoma opeša in da pozneje niti toliko ne rodi, kakor bi sicer rodila, ne da bi jo bili gnojili. — Ako tlačimo torej v zemljijo rastlinske hranilne snovi, katerih je v primeri z drugimi potrebnimi ali celo potrebejšimi dovolj v nji, ne da bi obenem gnojili tudi s tistimi, ki jih nedostaja in vsled tega rastline gladujejo na njih, ne moremo računati na trajni uspeh gnojenja, kajti rodovitnost zemlje se ravna po hraničnih snoveh, ki jih potrebujejo rastline mnogo in jih je najmanj v tleh. Z navideznimi uspehi pa se ne smemo zadovoljiti, in zato je neobhodno potrebno, da gnojimo z umetnimi gnojili pravilno in zadostno, ker drugače ni mogoče rodovitnosti zemlje trajno dvigniti na zaželeno višino.

Kdor pa hoče pravilno rabiti umetna gnojila, mora poznati pred vsem lastnosti svoje zemlje. Poznati pa mora tudi potrebe rastlin na hraničnih snoveh in poleg tega tudi različna gnojila, da ve ceniti njih potrebno vrednost in porabnost na različnih tleh.

Vojna na Daljnem Vztoču.

Boj pri Tsinhenčengu.

General Saharov poroča: V četrtek 23. t. m. so se Japonci, ko je bil njihov napad na Tsinhenčeng odbit, umaknili na pozicije, oddaljene kakih 150 kilometrov od Berezovskega griča, ne da bi ponoči še resno poskusili obnoviti napad.

Zgodaj zjutraj drugega dne je sovražnik zopet pričel z ofenzivo ter prodrl vso hitrostjo proti našemu levemu

rokeljub... Tako pa tistega dne ni prišel, ker je pil po mestu, a Mira ni bilo hudo. Zakaj pač? Ni ga ljubila in zdelo se ji je, da ga ne bo nikdar, mislila pa si je: »Ljubezen je beda-stoča. Piščo o nji, e nji govore — zato pa verjemo, da je. Nedavno še sem bila tudi jaz tako nespametna, da sem verjela! V resnici je ni. In zato sem se zaročila z Janezom, ker vem, da je ni, in ker svet midva vse-kakor lep par v dobra partijs, kakor pravi pač. Poleg tega imam že zastonosti domače hiše ter večne odvisnosti! — Janez mi bo zmirjal stregel, ker si domišljuje, da me ljubi; zato postanem njegova žena! Amen! — Če pa ga danes ni, stori čisto prav, saj se ob njem tako silovito dolgočasim in ne rabim ga!«

Nato je šla Mira v kuhinjo ter tam kričala nad kuharico; Janez pa je tedaj v pijanosti podpiral z obema rokama glavo, solze so mu polzele po tolstem obrazu in jecjal je:

»Vse bo šlo po njeni glavi... jaz ne bom imel ni najmanjše veljave v hiši. Ukažovala bo celo meni! — Ne verjamete? — Kaj? Še tepla me bo! Ne verjamete? Kaj?... Ko mi ne da že zdaj nobenega poljuba! Ču-jete!...«

(Dalje prih.)

krilu do gorskega prelaza Jantsihing. Šest vrat južno od Tsienčenga je sovražnik postiral 16 gorskih topov in jugozapadno od Tsienčenga eno poljsko baterijo. Ob eni uri popoldne smo se po ljutem boju umaknili z Berezovskega griča, ker je bil napadajoči japonski voj veliko močnejši, kakor naša kolona.

Med napadom na Berezovski grič so Japonci drli preko mrtvih trupel svojih tovarišev preko ozemlja, kjer so neprestano eksplodirale mine. Sovražnikove izgube so zelo velike, naših še nismo mogli dognati. Včeraj zvečer smo opazili v bližini vasi Čančaočagu in gorskega prelaza Henjaling, devet vrst južno od Vanfulinga, večji sovražni oddelek.

Iz Kurokijevega taborišča.

Reuterjev urad poroča iz Kurokijevega glavnega taborišča preko Fuzana z dne 24. t. m.: Zadnji teden je bil na celi fronti izza bitke ob reki Šaho eden izmed najmirnejših. Obe armadi sta skorodocela ustavili artiljerijski ogenj. Čejuje se le semterja posamezni streli.

Danes se je pa znova pričel bombardma na levem japonskem krilu in Japonci se polagoma pomičajo v smeri proti reki Hun.

Kozaškemu oddelku pod poveljstvom stotnika Ekseja se je posrečilo prodreti do reke Jalu in zapleniti Japoncem velik transport provijanta. Ker Rusi provijanta niso mogli vzeti sabo, so ves transport sežgali. Na povratku k svoji armadi so Japonci kozaže obkolili s treh strani, a vendar se jim je posrečilo rešiti se iz japonskega zajetja s pomočjo nekega kitajskega ogleduha, ki jim je pokazal skrivno pot preko neke gore.

Boj v centru ruske armade.

Reuterjevemu uradu se brzojavlja iz Mukdena: V soboto dne 25. t. m. zjutraj je ruska armada v centru postirala težke oblegavalne topove ter pridelala z njimi obstreljevati japonske pozicije. Bombardma je trajal ves dan,

Slovenci v Šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica.
Spisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

II.

Hrvati v Šomodski županiji.

Bilo je popoldne dne 5. septembra 1904. leta, ko sem zapuščal vas Taranj. Zunaj vasi ob cesti, katera drži v Veliki Atad, stoji križ. Pod križem je sedela ženska in si odpočivala. Poleg sebe je imela motiko. Vprašal sem jo, ali koga čaka, in reklam mi je: »Čakam, da pride pop; krompir bodemo kopali.« Mislil sem si, da je Slovenka, in nisem se zmotil. Pokazala mi je, kje ima taranjski pop njivo. Omenjam, da se beseda pop rabi v spoštljivem pomenu. Vprašal sem jo, ali je tod kaka bližnica v Veliki Atad, in pokazala mi jo je govorč: »Le idite črez njive in pride na glavno cesto, katera drži naravnost do mesta.

Korakal sem urno, da bi prišel še pravočasno do Velikega Atada in da ne bi zamudil vlaka, kateri odhaja od tod v Somogyszobb. No dospel sem ravno prav in sem se odpoljal v Somogyszobb, a odtod v Gjekenice,

vendar pa so Rusi kasneje streljali samo s topovi manjšega kalibra.

Sodi se, da se v kratkem vnamejut boj v centru, iz katerega se zna razviti velika odločilna bitka.

Tepeni Hunguzi.

Daily Telegraph se brzojavlja iz Simintina: V noči 22 t. m. se je približalo železniški postaji Lihzavo 200 kozakov. V bližini so bili utaborjeni Hunguzi. Ko so izvedeli, da se v njihovi bližini nahajajo Rusi, se jih je 1200 odpravilo, da bi navalili na kozake.

Rusi so taborili na nekem griču, ko so opazili, da se jim z vseh strani bližajo čete Hunguzov. Kozaki so se takoj postavili v bojni red in jeli z vso silo streljati z malimi konjeničkimi topovi na hunguške čete.

Hunguzi, ki se niso nadejali, da imajo kozaki saba tudi topove, so bili silno osupli in so se sprva umaknili, a so se koj nato zopet zagnali v Ruse. Vneš se je ljud boj, ki je trajal celo uro. Dasi so se Hunguzi borili z veliko hrabrostjo, vendar niso mogli proti kozakom ničesar doseči, ker so imeli le-ti, kakor rečeno, saba topove. Ko so imeli Hunguzi že ogromne izgube, so se umaknili. Na ruski strani sta bila ranjena samo dva kozaka. Druga dne popoldne je ko zaški prapor zopet prekoračil reko Liao.

Japonske izgube pri Hejkontaju.

Ruska brzojavna agentura poroča iz Tokija z dne 22. t. m.: Glasom neu radnih zdravniških poročil je na japonski strani padlo v bitki pri Hejkontaju ali Sandepu dne 25., 26. in 27. januarja 842 mož, med njimi 82 častnikov, ranjenih je bilo 8014 mož, med njimi 271 častnikov, pogreša se pa 526 mož. 505 mož pa je postal radi ozebljin nesposobnih za boj.

Japonci so torej v celiem izgubili pri Hejkontaju 9887 mož.

Tretje rusko brodovje.

Kakor se poroča iz Londona, je v soboto zjutraj plulo pet velikih vojnih ladij, spadajočih k tretjemu russkemu brodovju, skozi morsko očino La Manche. Eskadra admirala Neogatova pluje z veliko hitrostjo in se vstavi šele v Tangeru ali Algieru.

Nebogatov bo skušal do konca sušča dospeti do Madagaskarja.

Kako so nastale vesti o miru?

Iz Vašingtona se poroča: Japonski poslanik Takiara je predložil predsedniku Rooseveltu pogoje, pod katerimi bi bila Japonska voljna skleniti mir. Ti pogoji so bili že tudi priobčeni po časopisih.

Japonska nota ne navaja nobene svote, ki bi jo zahtevala kot vojno odškodnino, in namiguje, da bi se v tem oziru dalo že njo pogajati. Takisto se tudi ne zahteva, da bi se moral Vladivostok prepustiti Japoncem.

Japonski poslanik sicer ni prosil, da bi se ti pogoji predložili Rusiji, a

kamor sem prišel ne koliko pred šesto uro in kjer sem bil zopet v stiski. Otdod. nisem mogel nikamor. V Šurd, kamor sem se bil namenil, je bilo predaleč in prepozno, v Gjekenicah mi ni bilo ostati in prenočevati. V Kotoribu je prihodnji vlak odhajal šele nekoliko pred polnočjo. Kaj mi je bilo storiti? Sreča je bila, da je v istem času odhajal vlak v Koprivnico, katera leži na drugi strani Drave, torej na Hrvščem, in jaz hajd nazaj v wagon, da obiščem Hrvate v Koprivnici in tu prenočim.

Iz Gjekenic do Koprivnice ni daleč. Za celib 30 vinjarjev popelje te vlak do tja. Hitro smo podrdrali po železnišnem mostu preko Drave, kar švignili smo mimo vasi Drije, kjer je postaja. Bili smo že na Hrvščem, v bratski naši trojedni kraljevinji. Kakor bi trenil, zaustavil se je vlak in zaslišal se je močan glas izpredvodnikov: „Kaproncza!“

Aha, na Hrvščem smo, na pristni hrvščki zemlji in zopet slišimo mažarsko besedo! Kje pa si ti, Koprivnica, ti hči matere hrvščke, ti naše dete, ali je tudi tebe pregnal Mažar, ali se moraš imenovati Kaproncza, da bi tuji

vklijub temu se je dotična nota nemudoma brzojavila ameriškemu poslaniku v Petrogradu.

Iz drugega vira se še javlja iz Vašingtona:

Vkljub spremno sestavljenim dementijem, ki so se izdali, je vendar gotovo dejstvo, da je Japonska napravila prvi korak v zadevi miru.

Takisto je istina da je Japonska sporodiila ameriški vladni svoje mirovne pogoje z indirektno željo, da bi se ti pogoji naznanili Rusiji.

Iz teh poročil je razvidno, da moreduje za mir ne Rusija, marveč do sedanja zmagovalska Japonska.

To je značilno in dokazuje, da je Japonske strah njej se bližajoče katastrofe in bi raje danes nego jutri sklenila mir.

Ruske vojne ladje kupljene na Nemškem.

Iz Petrograda se brzojavlja: Po zanesljivih informacijah v poučenih krogih ruske mornarice, je ruska vladna kupila na Nemškem z dovoljenjem cesarja Viljema tri oklopnice in tri križarke.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 26. februarja. Prihodnji teden bo imel državni zbor le dve plenarni seji, in sicer v torek in četrtek, ako ne pride kasnje. Drugi dni bodo zborovali odški. Proračunski odsek bo pričenši s torkom imel vsak dan sejo. Vkljub taki naglici pa proračun najbrže le ne pride pred Veliko nočjo v državnem zboru. Z veliko napetosti pričakujejo v političnih krogih seje železniškega pododseka, ki bo prihodnji četrtek. V tej seji se namreč začne debata o izjavi želez. ministra. Državni zbor sam bi imel za več sej dovolj dela z obrotno novelo, ker je prijavljenih zelo veliko govornikov. Potem pride takoj na vrsto predlog dr. pl. Derschatt.

Krisa na Ogrskem.

Budapešta, 26. februarja. Ča sopisje sodi o položaju zelo pesimistično. Splošno se zatrjuje, da se je Andrassyjeva misija za vedno razbita, ker vladar ni odobil njegovih načrtov.

Budapešta, 26. februarja. Poslanca Kossuth in Darany sta imela včeraj dalje posvetovanje z grofom Andrazsem. Andrazs je izjavil, da so desidenti pripravljeni podpirati le tako ministrstvo, ki se ozira na novi parlamentarni položaj. Nadalje je povedal, da je dobil pri avdijenci prepričanje, da bi se vladar ob gotovih pogojih ne zoperstavljal carinski ločitvi. Med takimi pogoji je tudi ta, da Nemčija že sklenjeno trgovinsko pogodbo razveljavlja ter sklene ločeno taki pogodbi z Avstrijo in z Ogrsko.

Budapešta, 26. februarja. Poslanci nemadžarskih narodnosti so si

svet, kateri tu potuje, mislit, da si Mažarska, da je to ime, s katerim se dičiš, mažarsko mesto? Z debelimi črkami so napisali Mažari svoje ime, da bi se bolje videlo in da bi bolj žalili hrvščki narod, kateri tukaj prebiva.

Izstopili smo iz kupeja. In glej spet zlodja, kje smo? Na peronu je velik napis „kimenet“; pogledal sem dalje in nisem hotel verovati, ko sem videl samo mažarske napise! Ali smo res na Hrvščem? Vsi napis, vse oglasi, naznana, vse je samo mažarski, a nikjer mi ne zapazi oko drage hrvščke besede! Kje je slavna „nagoda“, kje je zajedniški zakon, kateri zahteva in jamči, da se na hrvšči zemlji, v trojedni kraljevini, spoštuje hrvščki jezik? Sram vas bilo, vas, nasilnike mažarske in mažarske, kateri zatirate vse, kar je vsakemu Hrvatu najsvetjejše in najdražje!

Preril sem se skozi „kimenet“ in sem upal, da budem srečnejši, ko sem dospel na prostor za kolodvorom, kjer so nas čakali koprivniški omnibusi in izvoščki. Postavil sem se pred omnibus, na katerem je bilo zapisano z debelimi črkami: „Hotel Kreuz“, le zadaj, takorekoč na svori bilo je čitati

ustanovili takozvano narodnostno stranko. Za predsednika je izvoljen poslanec Teodor Mihali. K stranki je pristopilo vseh 10 nemadžarskih poslancev. Mikulaš Comša, Vasil Damjan, Milan Hodža, Aurel Novak, Ljuboimir Pavlović, Štefan C. Pop, Ján Suču, Aurel Vlad, T. Mihali in Ján Russu-Siranu. Stranka bo v dotiki z združeno opozicijo.

Iz Srbije.

Belgrad, 26. februarja. Včerajšnja seja skupščine je bila zelo vinharna. Ministru notranjih zadev Protiću se je klical, ko je odgovarjal na neko interpelacijo radikalcev: »Obtožnica je že sestavljena! Zasluzili ste osem let ječe! Tirantna ne trpimo!« Ker se je tudi galerija vmešavala v škandal jo je da! predsednik izprazniti.

Belgrad, 26. februarja. Prince Arzen Karagjorgjević, ki se je kot ruski ritmojster boril proti Japoncem, je pisal kralju, da je v Mandžuriji zbolel za mrzlico ter je že na potu v domovino.

Italijanska zbornica.

Rim, 26. februarja. Zbornica je poslala osem osebam, ki so s svojo znanostjo ali z delom pripomogli, da se je napravil velikanski predor Simplom, svoje pozdrave. Ker menda sluši vladu, da napoči najbrže znova splošni štrajk železničarjev, rada bi pri podprtavljenju železnične dosegla zakonsko določbo, s katero bi bil štrajk nemogoli. Socialistična, republikanska in radikalna skupina pa so se sicer izrekle za podprtavljenje, toda proti prepovedi štrajka. Socialistična stranka je celo izjavila, da taki prepovedi takoj upre z obstrukcijo.

Dogodki na Rusku.

Varšava, 25. februarja. Neznana oseba je danes streljala na dva policaja ter obo smrtno ranila.

Petrograd, 26. februarja. V Batumu so trije delavci napadli na ulici policijskega polkovnika Kontradiča ter mu izstrelili več krogelj v glavo, da je bil takoj mrtev. Morilec je čakal voz ter jih v diru odpeljal iz mesta.

Berolin, 25. februarja. V ruski armadi so razkrili dve revolucionarji propagandi, ki stremite za odpravo avtokratične vladne oblike. Člani organizacije večinoma častniki. Mnogo so jih že zaprlj.

Petrograd, 26. februarja. V Batumu se veliki izgredi nadaljujejo. Pri belem dnevu ropajo hiše. Inozemske ladje se ne upajo bližu, tudi avstrijski »Lloyd« je izostal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. februarja.

— **Osebna vest.** Vojni zapovednik fom. vitez Succovaty je prišel sinoči v Ljubljano in je danes inspičiral tukajšnjo garnizijo.

droben napis: „Svratiste Križ! No, hvala Bogu mislit sem si, tu ima hrvščina vsaj nekaj pravice. Stojecega pred omnibusom nagovoril me je uljedno uslužbenec: „Is kfelik“. Dejam: „O, molim, samo brzo, in mož se je nasmejal, odpril vrata in rekel: „O, izvolite, gospodine!“ Tako sem navedenemu „Nemcu“ udahnil hrvščko zvest in hrvščki govor.

Mak je padal na mesto Koprivnico, ko se je omnibus približal prvim hišicam. Vozila se je z menoj dama z dvema otrokomoma s tremi velikimi škatljami, a pol tucata svojega spremstva je pustila na kolodvoru. Bila je to koprivniška Judinja, saj sem vedel, da je v Koprivnici, kakor v vsakem hrvščkem mestu, dosti judovskih rodovin. Nadležovali so me Mažari, potem Švabe, i zakaj me ne bi še osrečeval Judinje, katerih je poleg magyarországa polna lepa hrvščka domovina! Omnibus je zavil nekam v stransko ulico. Postal je pred nizko, majhno, enonadstropno, toda čedno hišico. Izstopila je Judinja, a izstopil sem tudi jaz, ker sem mislit, da je tu svratiste. Potem sem zopet smuknil v omnibus in smo se odpeljali

— **V deželnini šolski svet** je kot namestnik umrlega dr. Schafferja stopil grof Barbo. »Slovenec to seveda ni všeč, priatelji šole in učiteljstva in učitelji sami pa pravijo, da jim je grof Barbo stokrat ljubši kakor vsek klerikalco. Vsakdo vidi rajše v dež. šolskem svetu prijatelje šole in učiteljstva, kakor pa so vrnjačnika.

— **Uradni jezik** deželnega odbora kranjskega je slovenščina, in če kdo proti temu greši, naj pozove »Slovenec svojega somišljenika deželnega glavarja gosp. Ottona pl. Detela, da stori to kar je njegova dolžnost. Capito? — **Občinske volitve v Teharjih.** V velevarni občini Teharje kraj Celja so se v soboto vrstile občinske volitve. Znano je, da so pri zadnjih volitvah pred nekaj leti zmagali v tej občini nemškutarji. Tudi sedaj so nemškutarji napeli vse sile, da obdrže gospodstvo nad to občino v svojih rokah. Zlasti je pritisnila štorskova tovarna, od katere je jako mnogo ljudi odvisnih. Ima da znajo nemški tovarnarji biti kruti in brutalno brezobjčni, to se je pokazalo že pri različnih volitvah. Uspeh sobotnega boja je, da je slovenska stranka zmagala v tretjem in v drugem razredu, med tem ko so v prvem razredu zmagali nemškutarji.

Razprava o glagolici.

V zadnjem seštku dunajske smotre »Oesterreichische Rundschau« je predložil vseudički profesor dr. M. Murko, zanimivo studijo »Die slavische Liturgie an der Adria«. V tej studiji je zgodovinsko pojasnil postanek in razvoj slovenske liturgije in sedanje stanje. Pisatelj je prišel do zaključka, da je obstanek slovenske liturgije ob Adriji osiguran, češ, da si narod, kakor so Hrvatje, v dobi narodnostnih bojev ne da vzeti take pravice in tudi glasovi, da namenjava kaj takega sedanji papež, so le pisanje desideria nekih italijanskih politikov. Nam se zdi, da dogodek zadnjih 15 let v poreško-puljski in tržaški škofiji nikakor ne potrjujejo mnenja dr. Murka.

— **Nekaj za smeh.** Dunajsko »Slovenija« priredi, da se ne motimo, dne 2. marca neko veselico.

Gospodje so oblekli frake, nataknili rokavice in šli v parlament vabit poslance na svojo veselico. Globoko so se poklonili hrvatskim poslancem in jih ljubeznično povabili na svoje ples, še globlje so se poklonili slovenskim klerikalcem in tudi te nekako umirajo vdanosti vabilni na svojo zabavo. Potem pa so ponosno odšli v radostni zavesti, da so naprednim poslancem strahovito posvetili s tem, da jih niso vabilni. Napredni poslanci so brez dvoma kar obupani, da ne bodo deležni izredne časti, prisostvovati veselicu teh mladeničev, ki imajo tako lepe talente, da postanejo klerikalni štiphercarji.

— **Učiteljska imenovanja.** V zadnji seji deželnega šolskega sveta kranjskega so bili stalno nameščeni slednji učitelji in učiteljice:

Karel Goršek v Zatičini, Marija Levec v Kolovratu, Ivana Zorc v Hotiču, Leopoldina Rant v Hodršici in Marija Odlazek v Št. Jakobu ob Savi. Premeščena je bila učiteljica Marija Perholec v Velikega Podloga v Leskovec in definitivni učitelj Ivan Šega iz Spodnjega Logatca v Šmartno pri Litiji.

— **Duhovnik na obtožni klopi.** Dne 2. marca se bo pri okrožnem sodišču v Gorici vršila zavetna razprava. Na zatožni klopi bo sedel katehet iz Gradišča ob Soči Josip Calligaris. Obtožen je duhovnik na obtožni klopi proti nравnosti. Obnavlava bo seveda tajna, saj se gre za uprav neverjetne svinjarje.

— **Reporto slovenskega gledališča.** Jutri v torek dne 28. t. m. se ponovi na „par“ Victoriana Sardou igrokaz „Toska“, ki je vsled svoje vele dramatične in efektne vsebine pri prvi predstavi vsestransko zelo ugajal in dosegel prav le umetniški uspeh. Naslovno vlogo igra gd. Spurna, ostale velike vloge pa gg. režiser Tišnov, Nučič in Boleška.

— **Društvo „Kum“ v Radčah pri Zidanem mostu** priredi na pustno nedeljo veliko društveno maskarado ali »Izlet v modro jamo na otoku Kapri« v prostorih g. Fr. G. Chella pri električni razsvetljavi. Vstopnina za osebo 1 K, za obitelj 250 K. Ako se je pri razpolaganju vabil koga prezroč, naj blagovoli smatrati to notico za vabilo.

— **Obole**

Nemške surovosti na južnem kolodvoru v Mariboru so že take, da se Slovenec že skoro ne bo upal stopiti na ta kolodvor. Posebno se cdičuje portir. Če si bo ta človek še enkrat dovolil psovati spodobne popotnike s »Verdammte Windische«, zna doživeti kako presenečenje.

Zdraviliče Rogatec-Slatina dobi novega ravnatelja v osebi štajerskega deželnega tajnika dr. Frana Mullija.

Ponarejalci denarja. Pred celjskimi porotniki je stalo pretečeni petek zopet šest otožencev zaradi razpečavanja ponarejenih bankovcev po 20 K. Otoženi, zgoj posnemki, ki so se večinoma vrnili iz Amerike, so bili Martin in Ivan Zorko, Anton Bučar in Alojzij Proeener iz Krškega, Fran Barič iz Dobrove in Fr. Žugič od Sv. Križa na Kranjskem. V Clevelandu so namreč izdelovali avstrijske bankovce Ivan Krkovič, Mihaj Ommerza, Ivan Hrovat in Fr. Pilich ter jih pošiljali otožencem v razpečavanje. Le ti so potovali po Hrvatskem in Gornjem Štajerskem ter izdajali ponarejene bankovce, dokler ni v Sevnici trgovec Vabič spoznal, da je bankovca ponarejen. Prijeti so Bučrja in Proeenerja, ki sta potem izdala sokrivce. Obsodba se je glosila: Martin Zorko 7 let, Ivan Zorko 3½ leta, Al. Proeener 4 leta, Bučar 4 leta, Anton Barič 3½ leta in Žugič 3½ leta. Soobtožena Marija Gračner je bila oprošena. Prave ponarejalce imajo v Ameriki pod ključem ter pridejo pred ameriške protnike.

Iz Celovca se nam k naši notci z dne 20. t. m. pod naslovom »Napaden strojvodja« in k oni z dne 25. t. m. pod naslovom »Interesantan pojav pustolovstva« poroča: V Celovcu je dne 9. t. m. prišel k neki stranki na Živinskem trgu štev. 9 neki človek, ki se je izdajal za strojvodjo in česar popis se popolnoma natančno ujemal s popisom v Vaši notci z dne 25. t. m., tudi je ravno tako govoril, kakor je v tej notci navedeno. Odpotoval je iz Celovca il t. m. ne pozabivši seveda izvabiti popreje nekoliko denarja. Svoj priimek je vpisal slovenski.

V Dornbergu na Goriskem je umrl g. Josip Sinigoj, ki je bil vsega skupaj 28 let veden in marljiv župan te občine.

Ustanovo za reveže v Trenti je napravila stotnikova vdova gospa Amalia Holzmeyer, ki živi v Gorici, poleti pa se rada mudi v Trenti. Založila je glavnico 1500 K. Obresti naj se 4. septembra vsakega leta razdele med reveže.

Komedija je končana. Novovoljeni občinski zastop v Putju se bo konstituiral v kratkem in zoper ostane vse pri starem. Župan dr. Rizzi je res spremno vprizeril komedijo, s katero se je ognii - reviziji računov. Ko so za skrajno slabo občinsko gospodarstvo odgovornim ljudem začela postajati tla prevroča, so se odpovedali in se s tem ognili grozodi nevarnosti, da bi morali položiti jasne račune. Vladim je še z veliko prijaznostjo na roke in jih res obvarovala sitnosti. Oselej bodo stare kupčije zopet lahko cvetele. Žid Münz je že zdaj dobil vse občinska dela. Prevezmal jih je pod skrajno ugodnimi pogoji — tako da je nastala v Pulju govorica, da ima tajnega kompanjona v osebi župana dr. Rizzija samega in ta govorica se še bolj razširja, odkar se je izvedelo da postaneta Rizzi in Münz sorodnika.

Izpred sodišča. Kazenke razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1) Angelo Ajardi iz Brescije na Laškem doma, zidar na Boh. Beli, je grozil zakonski dvojici Luigiju in Ani Benedetti, jezen, ker sta ga ta dva za dolg 40 K terjala. Zagrozil jima je, da bo barako, v kateri je tudi on s svojo ženo stanoval, razstrelil, nju pa ubil. Imel je na polici dve dinamitni patroni s kapselni in vžigalnimi vrvicami; umevno je torej, da sta imela zakonska strah pred Ajardijem. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 2) Martin Bezlan, knjigovez, je v Ljubljani služilno Terezijo Čebul opeharil za hranilno knjižico, na kateri je bilo naloženo 294 K. Oblijubil ji je zakon, pravil je, da je izučen mesar, da je vzel v najem v Domžalah gostilno in mesarijo, kasneje jo je pa farbal, da se je premislil in da se bo nstanil v Spod. Šiški, kjer bo pri Kobarju izvrševal ta obrt. Marija Čebul mu je vse to verjela in mu brez pomisleka izročila hranilno knjižico. Bezlan je denar dvignil in ga zapravil. Da bi se svoje zaročenke odričal, pisal ji je, da bo šel v Ameriko. Očital ji je tudi, da mu je zatajila, da ima dva nezakonska otroka — kar si je pa le Bezlan sam izmisli — postal ji je tudi neki račun, češ, da ji nič ne dolguje in nato je izginil brez sledu. Bezlan, kateri je bil zaradi hudodelstva in prestopka

goljufije že opetovan kaznovan, je bil obsojen na 15 mesecov težke ječe. 3) Jožef Pergar, hlapec, je vasaš z Janezom Kramarjem pri Barličevih v Podzemlju. Kramar je bil nekoliko pisan, Pergar pa trezen. Jela sta se v čeli metati in pri tem je Kramar Pergarja nekoliko v glavo dregnil. To ga je rasburilo, potegnil je nož in mu žugal, da ga bo, a so mu ga drugi iz rok izvili. Domu grede je pa Pergar Kramarja z nekim rajkeljnom tako močno po glavi udaril, da se ni 7 ur zavedel. Obsojen je bil na 3 meseca težke ječe. 4) Ko so občinski služba, redar in neki orožnik po tržičku trgu ponoči patru ljarili, staval je Anton Aljančič, devljarski pomočnik v Tržiču, občinskega služnika na odgovor, da ga je neko po nedolžnem aretoval. Vneno je pričekanje, Aljančič je občinskega služnika s pestjo v prsa sunil, potem se je na tla vrbel, tolkel z rokama in nogama okoli sebe in proti redarju s pestjo zamahnil. Zmerjal jih je s »prokleti policajki, in da bo ž hudiča videl, ker je bil po nedolžnem ovaden«. — Vobče privzava Aljančič svoje kaznivo dejanje. Obsojen je bil na 6 mesecov težke ječe. 5) Valentijn Vidic, delavec na Hrušici, je na tamoznjem kolodvoru orožniškega postajevodja osebno žalil. Ko mu je ta napovedal aretacijo, ker mu ni hotel povedati svojega imena, je zgrabil orožnika za obe roki in mu zavrtel desni palec in levi mazinac, tako da sta oba prsta zatekla. Psoval je tudi orožnika kakor navzočega sodnega s'ugo z raznimi psovki, zlasti je slednjega grdo zmerjal v sodnem zaporu. Obsojen je bil na 6 mesecov težke ječe.

Magia „poroka“. Prijatelj ptic nam piše: Naša hiša ima v podstrešju več lukenj, v katerih gnezdi vse polno vrabcev. Ozpoval sem, kako se je neki parček »ljubila«. Pred kratkim pa je zadebla vrabcu smrt in »vdovac« je žalostno vpila v luknji živ, žive in s tem priklicala novega ženinsa. Prisostovala je pri »poroki« celo tropla hšnih »gostov«, katerim potresam na hodniku drobtine. Po »zajutru« se vsedejo drugi vrabci na hodnikovo ograjo, »novoporočenca« pa sta zlezla v luknjičico, privlekla »pokojnika« ven ter ga vrgla med kričanjem drugih na hodnik, potem pa pela z drugimi vrabci »živ, živile«. Nanesel je pa slučaj, da je prišel mimo muc, ki je »pokojnik« takoj pohrustal.

V preiskovalnem začetu je tukajšnje deželno sodišče v soboto obdržalo hišnika Valentina Skrjance zaradi zadeve pokojnega Antona Pungerčarja. Njegovo družino so začasno nastanili v mestni ubežnici na Karloški cesti.

Tatvina. Dne 25. t. m. po-poldne je bil ge. Ogi Šk. ukraden v vozu električne cestne železnice črn svilnat dežnik, vreden 18 K.

Pes je ugriznil dne 21. t. m. na Stranski poti posestnico Marijo Papeževi in jo na desni nogi znatno poškodoval. Pes je bil po živinozdravniku preiskan in je zdrav.

Še plešemo. Vkljub temu, da se že mesec kakor tudi predpust nagiba h koncu, je bilo včeraj in predvčerjanim v mestu 31 »balov.«

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 45 Dalmatinov in 1 Slovensec — 39 Hrvatov je šlo na Westfalsko, 17 v Selško dolino, 6 pa v Hrušico. — 9 Hrvatov se je pripeljalo iz Hrušice, 13 tesačev Slovencev pa iz hrvatskih šum, — V soboto se je odpeljalo v Ameriko 6 Slovencev in 22 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 26 Hrvatov. — Na Dunaj je šlo 10 Kočevarjev, v Hrušico 30, na Jesenicu 20, v Solnograd 30, v Heb pa 25 Hrvatov. — Iz Jesenice je prišlo 27 Hrvatov, iz ogrskih šum pa 20 Slovencev.

Izgubljena je bila srebrna zapestnica z obeskom, vredna 3 K, zlat močan prstan s stivim kamnom, v katerem je bila vgravirana podkvet, zlata igla z briljantom v podobi polu-meseca, vredna 300 K in dva bankovca po 10 K.

Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja v Ljubljani v mesecu januarju. V primeri z lanskim letom enakega meseca je došlo v tem mesecu znatno več oglasil. Pri moških delodajalcih se je število og. asil deloma dvignilo, pri deločemalcih pa se je več kot podvojilo. Temu primerno se je tudi število v delo in s'uze oddanih skoraj podvojilo. Pri ženskem delu je zaznamovati tudi znaten napredok, vendar je več delodajalcev, kakor deločemalcov. Isto tako je razmerje s prejšnjim mesecem in je v tem mesecu došlo več oglasil pri delodajalcih za 130 in pri deločemalcih pa za 159. Poleg običajno v delo in službe oddanih, je bilo mogoče tudi nekaj nar. čil za kmetsko delo povoljno rešiti, ker te vrste deločemalcev najbolj primanjkuje, istotsko je primanjkovalo tudi

hišnih poslov, za ostale deloponudbe pa se je oglasilo zadostno deločemalcev. Za vajence je mnogo vprašanih, a istih stalno primanjkuje, istotsko tudi malih in srednjih stanovanj, ter pri teh dveh oddelkih ni zaznamovati napredka.

Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovskega društva Merkur“. Iščejo se: 1 pomočnik manufakturne stroke za Ljubljano, 2 pomočnika galanterijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik galanterijske stroke za Ptuj, 1 pomočnik špecerijske stroke za deželo, 8 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 poslovodja galanterijske stroke za Ptuj, 1 kontorist za Celje, 1 praktikant za Kranj, 1 blagajnarka za Celje. — Službe iščejo: 3 pomočniki špecerijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 6 poslovodja špecerijske in železniške stroke, 13 pomočnikov mešane stroke, 5 kontoristov, 2 kontoristinji oziroma blagajnarki, 1 prodajalka, 1 učenka.

Hrvatske novice. Obnovljena obravnavava proti dr. Potočnjaku bo 2. marca t. l. — Železnica v Boki. Železnica od Želenika se baje podaljša preko Veriga, Spiša do Arbanje. Delo se izvrši v dveh letih. — Točka v Zadru. Pretečeni teden je padala v Zadru tako gosta točka, da je na debelo pokrila tla ter napravila veliko škode pri cvetju in popu.

Slovenci v Ameriki. Vodnikov ples so priredili Slovenci in Hrvati v New Yorku 11. t. m. — Zastrupila se je v Milwaukeeju 19. tna Marija Maronček, doma iz Spod. Štajerske, ker jo je zaročeno zapustil. — V rovu v Ennemelje je bil Valentina Bankota, doma iz Dragomelj pri Domžalah.

Najnovejše novice. Po-nesrečen atentat. Zoper predsednika republike San Domingo, Moralesa, je bila zarota, ker je sklenil pogodbo z Zedinjenimi državami. Atentat se pa ni posrečil. Več zarotnikov so zaprli.

100letnica Schillerjeve smrti se bo praznovala po celi Nemčiji, posebno pa v njegovem rojstnem kraju, zelo slovensko. Protektorat za prirede je prevzel vajmarski veliki vojvoda. Vojska saksonско-altenburški je daroval 25.000 mark za umetniško upriziranje Schillerjevih episov.

Patriotično pojedino rib so priredile dame vestfalskega mesta Greven v »proslavo ozdravljenja princa Eta«. Zadavila se nobena ni.

Ponarejalec denarja Ernest Liebl je bil obsojen v 4letno ječo.

Razprava proti morilki Klein in njenu možu bo koncem meseca marca.

Grozno zločinstvo je storil v Neundorfu pri Frankobrodru ruadar Tommas. Svojim štirtim otrokom je v spanju prerazil vratove, začgal hišo čakat. Ko pride duhovnik v hišo in ga blagosloviti, vzdignejo škrinjo in jo neso na voz. Tam je jokanje in obenem pevanje. Zlasti ženske, ki so z ranjim ali ranjko kaj v sorodu, jakajo in moledujejo: O joj mene! — Kamo ideš, brate dragi? — Pozdravi moja brata! — Pozdravi moja otca! — Pozdravi moja majko! — O—joj mene! — Kamo ti ideš, jadna crna kavavica! — O, o, ojoj mene! — Sprejde na škrinji sedi »gospod velenčni«, zadaj pa sorodniki ženskega spola. Vsi pojo in tudi voznik ne zaostaja za njimi. Na pokopališču vrže na mrtveca vsak nekoliko zemlje.

Loterija in babjeverstvo v Siciliji. V kraju Vizzini pri Cataniji živi kmet, Antonino Lo Presto, o katerem ljudstvo veruje, da je čarovnik in da zna prorokovati številke prihodnjega žrebanja. Ta čudoviti mož je bil nekega dne zvabljen iz mesta, kjer sta ga dva maskirana vagabunda zvezala, vrgla na voz in po celo noč trajajoči vožnji pripeljala v zapuščen kraj, kjer sta ga oprostila spon in spravila v hišo, zastrupila in zadržala. Tukaj so ga prisilili, da je povedal tri dobre številke, na kar so ga imeli do prihodnjega žrebanja zapretga. Ko pa dotične številke niso bile všečne, pretepli so ga kar najgroznejše in prisili, da je povedal druge številke. K sreči je kmet pred prihodnjim žrebanjem ubežal in ves pretepen dospel v svoj domači kraj. Če je kmet res nastopal kot čarovnik, je gotovo zasluzil lekcijo; toda dogodica nam dokazuje po drugi strani, kako globoko še tiči sicilijansko ljudstvo v babjeverstu. Sicer bi pa pri nas na Kranjskem tudi ne bilo kaj takega nemogoče.

Tri sto mark ga je rečilo. V Charlottenburgu si je hotel neki na živilih bolni zidarski polir vzeti življenje in se obesil v nedeljo popoldne v bližnjem gozdčku na neko drevo. Že je visel med nem in zemljo, ko se nenadoma spomni, da ima v žepu še tri sto mark, katere mu je nekdo zaupal. Tako je opustil polir samomorilne misli in se skušal prej ko mogoče rešiti iz zanke. To se mu je posrečilo, nakar je spravil v varnost tri sto mark in tudi svoje življenje.

Upokojenje in njegove posledice. Iz Šofije se piše: V seji sobranj je bil na predlog ministra notranjih zadev, Dimitrija Petkova, »intrasigentni« poslanec profesor Mihajlovič upokojen z letnimi 4000 franki. Vtis, ki ga je upokojenje Mihajlovskega v vseh krajih načrivalo, je v popisu. Mihajlovič je namreč kot satirik in sotrudnik ultraopozicionalnega lista »Denja« nad vse ostro kritiziral sedanjo bolgarsko vlado in neštetokrat Dimitrija Petkova upokojil s tako penzijo. Bolgarsko časopisje je vse iz sebe in tudi preje imenovani »Denja« mu ne

more tega »izdajstva« odpustiti. Mihajlovič pa molči in nič ne odgovori. Pač žalostno »vpopokojenje« pri takih napadih!

Zverski zločin. V običajnem otroškem vozičku je vozila v Budimpešti služabnica Veronika Nagy do svoje gospode na spreho. Služkinji se je približal njen ljubimec, tesarski pomočnik J. Szondanaj ter se hotel ž njo zabavati, toda dekla ga je odslovila, češ, da mora paziti na otroka. Malo napit mladenič se je vsled toga razjezel nad otrokom ter je sunil z nogo v voziček s tako silo, da je dete liki žoga odskočilo z vozička ter pada na hodnik, kjer je kmalu izdihnilo. Surovi mladenič se ni kesal svojega zlodčina, temuč je zasmehljivo rekel: »Je vsaj en kričač manj na svetu!«

Za življenja so ji spomenik postavili. Prebivalci mesta La Coruna na Španškem so sklenili oplešati neki javni prostor svojega mesta s spomenikom pisateljice Emilije Pardo Bazan, ki je pred kratkim spolnila svoje 52 leta in je še polnoma zdrava in trdna. Gospa Pardo-Bazan, rojena v La Coruni, je najslavnejša zastopnica realizma na Španškem in je vzhudila s svojimi romanji občeno pozornost in zanimanje. Tako slavna pa vendar še ni, da bi ji moral še za časa njenega življenja spomenik postaviti. Pardo-Bazan je to redko poklonitev sprejela z veliko hvalo.

Teharčani.

Dunaj 27. februarja.

Občinske volitve na Teharjih so bile v

soboto zvečer končane.

Že popol-

dne je zavirala na velikem stolpu

graščine dr. Stora krasna slo-

venska trobojnica — znak,

da so Slovenci zmagali v

tretjem in drugem razredu.

Navdušenje je nepopisno. Nemčurji in Storjani so poparjeni. Slava zavetnim volilcem!

»Deutsche Wacht«</

Listnica uredništva.

Gosp. Fran Pogačnik, pr. nadučitelj
v Bučki: Potrjujemo Vam, da splet ſe
nikdar niste pisali nobene vrste za naš
list in torej tudi ne poročila o obč. volitvah
v Bučki v št. 40. z dne 19. t. m.

Darila.

4. izkaz dijaške kuhinje v Kranju
od 3. januarja do 25. februarja 1905:
Sodni adjunkt I. Toporišč v Črnomlju 10 K
kot odkup novoletnih voščil; iz istega na-
mena rodbina Gražar iz Šenčurja 10 K,
profesorski kolegij za januar 12 K, me-
ščani 106 60 K, p. b. Vovk iz Brežice 4 K,
županstvo Mošnje 20 K, Ant. Gabrielčič,
posestnik na Brezjah 3 K, županstvo Lesce
5 K, župnik Al. Kummer v Stari Loki 4 K,
nadučitelj Korošec v Mošnjih v veseli
držbi pri Finžgarju na Brezjah 3 K, Janko
Sajovic 600 K kot dar gg. kranjskih tr-
govcev namesto novoletnih daril svojim
objemalcem, Bolča in dr. Šavnik 3 K,
profesorski kolegij za februar 12 K, rodbi-
na F. Sajovic 10 K mesto vence na krsto
rajinke gospe Lucije Mallyjeve; iz istega
namena ces. svetnik in župan, K. Šavnik
20 K, mescani za februar 26 80 K, nad-
inžener B. Bloudek 40 h, stalno omizje
pri Puščavniku mesto vence na krsto
umrle gospodinje 22 K, Josip Majdič, trgo-
vec na Trati 5 K, Erv. Burdých, lekar nar
v Škofti Loki 10 K, Fran Kušar, župnik
v Mengšu 20 K, I. Kovačič, poslovodja v
valjčnem mlino v Kranju 2 K, za uganko
o treh flašah gg. Recher, Konrad in Rakove
skupaj 5 K, R. Sušnik povodom smrti
svoje soproge 50 K.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Litiji je na svo-
jem občnem zboru nakazala znesek 25 K
za Šolarsko knjižnico tukajšnje Šole. Za ta
dar se iškreno zahvaljuje

B. Andoljšek, nadučitelj.

Litija, 25. februarja 1905.

Zahvala.

El. gospod Jos. Grm, akad. slikar v
Pragi že blagovolil podariti tukajšnji soli
sliko Belopeško jezero, za kar se mu pod-
pisano vodstvo najtopleje zahvaljuje.

Vodstvo deške petrazedne ljudske šole
družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ja-
kobu v Trstu.

A. ŠIROK, voditelj.

Borzna poročila.

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 25. februarja 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% / ₀ majeva renta	100·30	100·50
4% / ₀ srebrna renta	100·25	100·45
4% / ₀ avstr. kronska renta	100·25	100·45
4% / ₀ " zlata "	119·95	120·15
4% / ₀ ogrska kronska	98·20	98·40
4% / ₀ " zlata "	119·05	119·25
4% / ₀ posojilo dežele Kranjske	99·50	101·
4% / ₀ posojilo mesta Split	100·	101·
4% / ₀ " Zadar	100·	100·
4% / ₀ bos. herc. žel. pos. 1902	101·30	102·30
4% / ₀ řeška dež. banka k. o.	100·15	100·65
4% / ₀ " řeška dež. banka k. o.	100·15	100·65
4% / ₀ zst. pisma gal. d. hip. b.	101·40	102·20
4% / ₀ pešt. kom. k. o.	100·	100·
4% / ₀ pr.	107·70	108·70
4% / ₀ zast. pisma Innerst. hr.	100·10	101·
4% / ₀ " ogrska cen. dež. hr.	100·50	101·20
4% / ₀ z. p. ogr. hip. ban.	100·25	101·25
4% / ₀ ob. ogr. lokalnih žel. leznic d. dr.	100·	101·
4% / ₀ ob. česk. ind. banke	100·75	101·75
4% / ₀ prior. Trst-Poreč lok. žel.	99·	99·
4% / ₀ prior. dol. žel.	99·50	100·
3% / ₀ " juž. žel. kup. 1/1/	318·90	320·99
4% / ₀ avst. pos. za žel. p. o.	100·80	101·80

Srečke.	187-	189-
Srečke od 1. 1860/1	187-	189-
" 1864	277-	282-
" tisake	170·50	172·50
" zem. kred. I. emisije	307-	316-
" " II.	302-	313-
" ogr. hip. banke	275-	279·70
" srbske & frs. 100/-	100-	103·
" turške	143-	144-
Basilika srečke	22·85	24·85
Kreditne	476-	487-
Inomoške	79-	83-
Krakovske	88-	92-
Ljubljanske	67-	71-
Avst. rud. križa	55·50	57·50
Ogr.	24·25	26·25
Rudolfove	65-	69-
Salzburgske	76-	81-
Dunajske kom.	536-	546-

Definicije.		
Južne železnice	92·20	93·20
Državne železnice	653·25	654·25
Avstr.-ogrskie bančne delnice	1640-	1650-
Avstr. kreditne banke	679·25	680·25
Ogrske	790·50	791·50
Zivnostenske	250-	250·75
Premogokop v Mostu (Brück)	664-	667-
Alpinške montan	520-	521-
Práške žel. indr. dr.	2490-	2500-
Ema-Murányi	530-	530·25
Trbovške prem. družbe	307-	311-
Avstr. orožne tovr. družbe	575-	580-
Češke sladkorne družbe	175-	179-

Valute.		
0. kr. ečkin	11·33	11·37
20 franki	19·07	19·09
20 marke	23·47	23·53
Sovereigns	23·91	23·99
Marke	117·15	117·35
Laški bankovci	95·25	95·45
Rublji	253-	253-
Dolarji	4·84	5-

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. februarja 1905.

Termin.

Pšenica za april	za 100 kg. K	19·98
Pšenica " maj	100	19·76
Pšenica " oktober	100	17·46
Rž " april	100	15·68
Koruzna " maj	100	15·02
Oves " april	100	14·34

Efektiv.

Vzdržno.

LXII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos	K	47254-86
V. Rohrman namesto vence na krsto J. Mehore	10-	—
Rodbina Rohrmanova namesto vence na krsto K. Zorkove	10-	—
Družba samev na brala	15-	—
Albert Kette v Podgorju	15-	—
Iv. Dernovsek v Zagorji ob Savi nabral	20-	—
Neimenovan K.	1-	—
Neimenovan namesto vence na krsto Iv. Škrjanca	10-	—
Iv. Valenčič iz Trnovega izgubljene stave gore	10-	—
Janko Škrbince iz Višnje gore	2-	—
Lovo Ulčar, c. kr. višji sod. svetnik v p. v.	50-	—
Fran Sterle, postajenacelnik v pok.	5-	—
Al. Vernik v Ljubljani	15-	—
Neimenovan	2-	—
Ivan Hribar, župan Ljublj.	90-	—
Josip Turk, posestnik in obč. svetovalec v Ljubljani	20-	—
Obresti od branilnih vlog	2289-22	—
Skupaj	K	49769-08

Dr. Josip Star, blagajnik.

Meteorologično poročilo.

Vrh nad morjem 3063 m. Srednji kračni tlak 736·0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
25. 9. sv.	736 0	13	brevvetr.	oblačno
26. 7. rj.	733 1	10	brevvetr.	oblačno
2. pop.	732 1	19	sl. jug	oblačno
9. sv.	731 6	05	sl. jug	oblačno
27. 7. zj.				